

визначення ліквідаційної вартості основних засобів. У більшості випадків на підприємстві вказують ліквідаційну вартість яка дорівнює нулю. Проте доцільніше вказувати ліквідаційну вартість, як вартість отриманих матеріалів при ліквідації об'єкта основних засобів за справедливою вартістю на дату введення такого об'єкта в експлуатацію;

порядок визначення строку корисного використання (експлуатації) основних засобів. Строком корисного використання (експлуатації) об'єкта є період часу, протягом якого підприємство передбачає використовувати даний об'єкт або кількість одиниць продукції (послуг), котру підприємство очікує отримати від використання такого об'єкта. Проте варто врахувати те, що в Податковому кодексі України (ПКУ) наведені мінімальні строки корисного використання об'єктів груп основних засобів, які потрібно враховувати при визначенні строку використання таких об'єктів;

визначення методи нарахування амортизації основних засобів. Чинним законодавством передбачено такі методи нарахування амортизації основних засобів: прямолінійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний і виробничий методи. Підприємство може встановити різні методи амортизації для різних груп основних засобів, але варто зазначити, що згідно з ПКУ деякі методи амортизації слід застосовувати лише до чітко визначених груп;

порядок переоцінки основних засобів. Вартість об'єктів основних засобів, яка зазначена у бухгалтерському балансі, може не відповідати їх реальній вартості. Тому підприємство має право здійснювати переоцінку таких об'єктів основних засобів. Діючі стандарти не відносять переоцінку до обов'язкових заходів, а тому підприємство самостійно приймає рішення про необхідність її проведення. Але варто зазначити, що при переоцінці певного об'єкта основних засобів, необхідно переоцінити всі об'єкти даної групи основних засобів одночасно.

Таким чином, у наказі про облікову політику щодо основних засобів необхідно відобразити всі принципові питання, адже це основний документ, який визначає порядок ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Тому в наказі про облікову політику потрібно максимально точно висвітлити всі питання щодо ведення обліку основних засобів для уникнення помилок та двоякого трактування його положень.

Наук. керівн. Горяєва М. С.

Література: 1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. 2. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – Х. : Фактор, 2008. – 1008 с. 3. Облікова політика підприємства : навч. посібн. / за ред. Гаврилюка В. М., Жука В. М., Михайлова М. Г. – К. : Вид. ТОВ "Юр-Агро-Веста", 2007. – 326 с. 4. Пантелейчук Л. Формування облікової політики – важливий етап роботи підприємства / Л. Пантелейчук. // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 9. – С. 3 – 11. 5. Бойко Л. Г. Облікова політика підприємства : конспект лекцій (для слухачів другої вищої освіти спеціальності 7.03050901 "Облік і аудит") / Л. Г. Бойко ; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2013. – 141 с.

Кібкало А. С.

УДК 657.421:657.3

Магістр 2 року навчання
факультету обліку і аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ЗАПАСІВ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Анотація. Розглянуто сучасні проблеми організації обліку і контролю запасів в установах, які утримуються за рахунок державного бюджету. Здійснено теоретичне узагальнення та обґрунтування обліку, контролю ефективності використання запасів, також запропоновано шляхи щодо вдосконалення контролю запасів у бюджетних установах.

Аннотация. Рассмотрены современные проблемы организации учета и контроля в учреждениях, которые содержатся за счет государственного бюджета. Осуществлено теоретическое обобщение и обоснование учета, контроля эффективности использования запасов, также предложены пути усовершенствования контроля запасов в бюджетных учреждениях.

© Кібкало А. С., 2014

Annotation. Modern problems of inventory accounting and control in state-owned establishments are considered. Theoretical generalization is carried out and substantiation of accounting and control of efficiency of the use of supplies is given. Ways to improve control of supplies are also offered for budgetary establishments.

Ключові слова. запаси, контроль, організація, бюджетна установа, собівартість.

Актуальність дослідження полягає в тому, що питання ощадливості й економії державних ресурсів набувають особливого значення на сучасному етапі розвитку економіки України. Дуже необхідним є пошук інших додаткових джерел фінансування бюджетних установ та їх структурних підрозділів для виконання ними у повному обсязі послуг, які передбачені їх статутною діяльністю. Одним із шляхів вирішення цих питань є створення ефективних систем обліку і контролю запасів бюджетних організацій.

Значний внесок щодо організації обліку і контролю запасів у бюджетних установах здійснили такі вчені, як: Атмас П. І., Джога Р. Т., Свірко С. В.

Метою дослідження є розробка пропозицій з удосконалення системи організації обліку та контролю запасів бюджетних організацій, підвищення їх впливу на результати діяльності.

Завданням дослідження є визначення теоретико-методологічних аспектів організації обліку і контролю запасів у бюджетних установах.

Об'єктом дослідження є процес удосконалення організації обліку і контролю запасів у бюджетних установах

Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методологічних та практичних положень щодо організації обліку запасів бюджетних організацій.

Запаси бюджетних установ – це оборотні активи у матеріальній формі, які належать установі та забезпечують її функціонування і будуть використані, як очікується, протягом одного року [1, с. 371].

Економічний розвиток країни невід'ємний від удосконалення економічної роботи на всіх рівнях управління, підвищення відповідальності бюджетних організацій за ефективним використанням трудових, матеріальних та грошових ресурсів [1, с. 314].

У забезпеченні раціонального та економічного використання ресурсів, проведенні боротьби з беззаконною витратою матеріальних засобів та грошових коштів, дотриманні фінансово-бюджетної дисципліни вирішальну роль відіграє реалізація таких функцій управління, як облік і контроль.

Удосконалення організації обліку запасів, посилення його контрольних функцій за господарською та фінансовою діяльністю бюджетних організацій – основа дотримання фінансово-бюджетної дисципліни. Висока якість облікової інформації створює умови ефективного реалізації всіх без винятку функцій управління [2, с. 152].

Законом України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" визначені основні положення організації ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності, в тому числі і бюджетних установ.

Цей Закон доповнює процес бухгалтерського обліку запасів який регламентується нормативно-правовими документами, які майже систематично уточнюються та доповнюються [3, с. 411].

Успішне виконання завдань, що стоять перед обліком, можливе лише при умові правильної організації первинного обліку, тобто оформлення документами різних господарських операцій із метою одержання початкових (первинних) даних. Первинна інформація дає можливість одержати показники, які необхідні для успішного керівництва.

Становлення обліку запасів діяльності бюджетних установ має об'єктивні передумови, зумовлені насамперед бажанням керівників як цих підприємств, так і керівників установ, в яких вони створені, володіти інформацією про ефективність використання запасів установи [1, с. 269].

Існують суттєві відмінності між методикою обліку запасів бюджетних установ та обліку запасів підприємств, тому між ними порівняння не може бути здійснено без детального наукового обґрунтування методики обліку запасів відносно звичайних підприємств.

У П(С)БО 9 (п. 9) зазначається, що первісною вартістю запасів, що придбані за плату, є собівартість запасів, які складаються з таких фактичних витрат: суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику (продавцю, за вирахуванням непрямих податків); суми ввізного мита; суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству; транспортно-заготівельні та інші витрати, які безпосередньо пов'язані з придбанням запасів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання у запланованих цілях.

У бюджетних установах України до первісної вартості включається лише вартість, сплачена постачальнику за придбані цінності. Витрати із залучення стороннього транспорту на перевезення запасів згідно з п. 49 "Інструкції з обліку запасів бюджетних установ" № 125 від 8.12.2000 р. відносять на витрати установи за відповідним кодом економічної класифікації витрат. Слід зазначити, що вартість транспортних та вантажно-розвантажувальних робіт, виконаних власним транспортом та персоналом, відображають на відповідних статтях витрат.

На сучасному етапі існують пропозиції щодо модернізації бухгалтерського обліку в державному секторі, також пропонується введення Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 "Запаси". Дане положення має дуже багато пропозицій щодо модернізації обліку запасів, зокрема щодо оцінки запасів, дана пропозиція подана на рис. 1 [1, с. 271].

Рис. 1. Оцінка запасів бюджетних установ

Отже, облік відіграє важливу роль в управлінні потоками інформації про стан і результати діяльності бюджетної установи. Одним із завдань функціонування системи бухгалтерського обліку є забезпечення керівництва бюджетної установи інформацією для прийняття рішень щодо раціонального та цільового використання бюджету [2, с. 179].

Для здійснення виробничо-господарської діяльності в бюджетних організаціях використовуються товарно-виробничі запаси, які є найбільш важливою і значною частиною активів організації, які мають свою класифікацію й оцінку.

З метою посилення внутрішнього контролю за формуванням облікової та звітної інформації щодо запасів бюджетних організацій слід запровадити форму документа, яка б використовувалася в установі при проведенні ревізії запасів (рис. 2).

Назва установи _____
 Період перевіри _____

Звірка залишків запасів
 станом на _____

Код рахунку	Залишок по книзі складського обліку	Залишок по меморіальному ордеру	Відхилення	Причини відхилень
1	2	3	4	5
Разом:				

Склав _____
 Перевірив _____

Рис. 2. Форма документа для ревізії запасів

Таким чином, у бюджетних установах для ефективного внутрішнього контролю потрібен постійно діючий внутрішній контролюючий орган, який би охоплював такі стадії: надходження, формування, і найголовніше – використання запасів.

Наук. керівн. Кудіна О. М.

Література: 1. Верига Ю. А. Облік у бюджетних установах : навч. посібн. / Ю. А. Верига. – К. : Центр учтОВОЇ літератури, 2012. – 592 с. 2. Свірко С. В. Організація бухгалтерського обліку у бюджетних установах : навч. посібн. / С. В. Свірко. – К. : КНЕУ, 2006. – 380 с. 3. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік у бюджетних установах : навч. посібн. / Ф. Ф. Бутинець, Т. П. Остапчук, Н. А. Остап'юк. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир : ПП "Рута", 2009. – 472 с.

УДК 657.01:368.01

Нікітенко Г. М.

Магістр 2 року навчання
факультету обліку і аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця

ФОРМУВАННЯ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ СТРАХОВИКА ЯК ЗАПОРУКА ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ

Анотація. Висвітлено погляд автора на необхідність змін в управлінні капіталом страхових компаній. Запропоновано заходи щодо вдосконалення процесу формування страхових резервів, виходячи з аналізу вітчизняної практики формування страхових резервів та специфіки страхового сегмента.

Аннотация. Отражен взгляд автора на необходимость изменений в управлении капиталом страховых компаний. Предложены мероприятия по усовершенствованию процесса формирования страховых резервов, исходя из анализа отечественной практики формирования страховых резервов и специфики страхового сегмента.

Annotation. The author's viewpoint on the necessity for changes in the management of insurance companies' capital is elucidated. Measures on the improvement of forming insurance reserves are offered based on the analysis of the domestic practice of forming insurance reserves and the specific nature of the insurance segment.

Ключові слова: страховик, управління, страхові резерви, страховий сегмент.

Сьогодні, коли думки вчених, експертів і практиків щодо можливості повторення або не повторення фінансової кризи в найближчі часи різняться, не викликає сумнівів те, що забезпечення фінансів підприємств і компаній від тих збитків, які можуть виникнути у разі настання кризи, є як ніколи актуальним. Тому проблема, яка досліджується у роботі, є нагальною.

Зміни економічних умов породжують нові проблеми, від вирішення яких залежить стабільність та дієвість страхового ринку. При цьому особливу увагу необхідно приділити рішення питань щодо ефективного управління страховими резервами страховиків, що дозволяє своєчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища та внутрішнього стану як основи стабільного фінансового становища страхової компанії.

Науковим та практичним проблемам управління діяльністю страховиків присвячено чимало наукових праць таких дослідників, як: Базилевич В. Д., Бігдаш В. Д., Бланк І. А., Гаманкова О. О., Джеймс Д. Ван Хорн, Панченко І. А., Прокопенко Ж. В., Горбач Л. М., Осадець С. С., Плиса В. Й., Шелехов К. В., Юрченко Л. О. та ін. [1; 2]. Але питання формування фінансових ресурсів страховиків в умовах нестабільності ринкової економіки є недостатньо розробленим.

Метою дослідження є виявлення необхідності в удосконаленні процесу управління капіталом страховика та, зокрема, розробка практичних рекомендацій щодо управління страховими резервами страховика.

© Нікітенко Г. М., 2014